

LES TRES VICTÒRIES DE MARAGALL

● El president suma als èxits dels Jocs Olímpics i de l'Estatut una intel·ligent retirada del poder

JUAN-JOSÉ LÓPEZ BURNIOL

NOTARI

Quan vaig conèixer **Pasqual Maragall**, aquest havia assolit ja la seva primera gran victòria. Havia pilotat amb perícia i bon estil la preparació i el desenvolupament dels Jocs Olímpics, al capdavant d'un cohesionat equip d'alta qualitat escollit per ell amb encert i una llarga visió. L'èxit enorme dels Jocs de Barcelona va fer arribar el nom de la capital catalana a tots els racons del món. Però per sota d'aquest triomf ostensible se n'amaga un altre, aparentment menys brillant, malgrat que no de menor importància: l'alta exemplaritat de tota la gestió eco- nòmica i administrativa dels Jocs, desenvolupada en tot moment amb la cura que ha de presidir sempre el tractament dels interessos públics, així com amb una pulcritud i una transparència mai posades després en entredit.

Va ser aleshores quan el vaig conèixer personalment, en el marc dels sopars periòdics que el nucli germinal de Ciutadans pel Canvi organitzava en un petit restaurant pròxim a la Ronda del General Mitre. **Maragall** solia arribar-hi tard, a vegades molt tard. De vegades acabava de tornar d'algun viatge, i gairebé sempre portava a les mans un llibre --escrit habitualment per un arquitecte o un sociòleg-- sobre un tema d'escàs interès general, i del qual aconsellava vivament la lectura enmig de l'atenció un xic perplexa dels assistents. Intervenía molt poc en la conversa. Escoltava amb els ulls mig tancats. Feia algunes observacions esvaïdament iròniques i, de sobte, s'esfumava. I així fins a la pròxima vegada. Passats uns anys, va deixar voluntàriament l'alcaldia i va marxar a Roma, d'on va tornar amb un doble disseny: ser president de la Generalitat i tirar endavant un nou Estatut. Aconseguida la presidència en el segon intent i d'una forma no còmoda, es va entestar en la reforma estatutària, amb l'objectiu de millorar l'autogovern de Catalunya i el seu finançament. La seva tenacitat de "gota malaia" --**Felipe González** *dixit*-- va posar en marxa el procés, després de catequitzar **José Luis Rodríguez Zapatero**. Un procés que sense ell no

hauria arrencat mai i que, en el seu pensament, havia d'estar vertebrat per una doble idea:

Primera. La concepció de "Catalunya com a àgora i no com a temple", segons la fórmula bellíssima perfilada per **Antoni Puigverd**, similar a la que el 1907 va encunyar **Gabriel Alomar** al contraposar "Catalunya mare nostra" a "Catalunya obra nostra", és a dir, la Catalunya intangible llegada per la història a la Catalunya fruit del treball de tots els catalans sense excepció. Segona. La consideració d'Espanya, no com una realitat estranya amb la qual es pot i s'ha de mantenir una relació educada, sinó com una realitat pròpia en la qual s'ha de participar.

SENSE DESDIR-ME de les meves discrepàncies respecte del resultat del procés estatutari i malgrat reiterar que la bilateralitat amb vocació confederal que l'Estatut proclama pot --encara que sigui embrionària-- desestabilitzar l'Estat, si és copiada per les altres comunitats, reconec que --des d'una perspectiva catalanista-- aquest Estatut constitueix el text juridicopolític més important de la història de Catalunya des dels Decrets de Nova Planta, no solament per les millores que introdueix en matèria de competències i finançament, sinó, sobretot, pels principis que proclama en el seu títol preliminar. Són tantes les possibilitats que ofereix, que s'ho haurà de pensar dues vegades el polític català que en un futur immediat reclami la seva reforma, abans d'haver esgotat les seves virtualitats. Que no li passés com a aquell fogós ciutadà àvid d'experiències extraconjugals que va haver de sentir, avergonyit, com algú li recriminava la seva conducta: "¿Què busques a fora, si no t'acabes el que tens a casa?"

La tercera victòria de **Maragall** és d'ahir, quan amb intel·ligència i generositat notòries va anunciar que no tornarà a presentar-se com a candidat a la presidència de la Generalitat. Intel·ligència, perquè ha sabut captar que el seu cicle polític possiblement ha conclòs, així com que les circumstàncies en què es desenvoluparà l'acció política immediata no són les més adequades a les seves capacitats i al seu estil de fer política. I generositat, perquè sempre costa abandonar el poder, però, sobretot, perquè al fer-ho es consumarà --amb el seu

relleu a la candidatura presidencial del PSC-- la plena integració en la política catalana dels que **Francisco Candel** va definir fa molts anys, per sempre, com "els altres catalans". No cal insistir en la importància enorme que té aquest fet per a la continuïtat mateixa de Catalunya com a nació. És òbvia.

RECORDO, parlant d'això, la impressió que em va produir --en la meua joventut-- el llibre de **Josep Benet Maragall** *davant la Setmana Tràgica*, al revelar la voluntat de comprensió i assimilació mostrada per **Joan Maragall** en els tres articles que va escriure immediatament després dels terribles successos d'aquells dies, especialment *L'església cremada* i *La ciutat del perdó*. En aquesta mateixa honrada tradició s'ha inscrit, molts anys després, la trajectòria política del seu nét, que ha sumat el seu esforç a la tasca iniciada pel PSUC en el seu dia i continuada després pel PSC. Una tradició que troba el seu últim fonament en el respecte profund a la llibertat. **Ramon Trias Fargas** ho va deixar clar a l'escriure: "Catalunya ha sobreviscut perquè ha unit la seva causa a la causa eterna de la llibertat. I perquè hem sabut defensar la llibertat i identificar-nos amb ella, amb sacrificis enormes, encara existim i formem part --modestament però dignament-- del concert de les nacions". **Pasqual Maragall** ha contribuït decisivament a fer que això segueixi sent cert.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 22 de juny del 2006